

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

יום-הכיפורים

הגיליון השבועי לכל יהודי 925

ט' בתשרי התשס"ה
(24.9.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

עזרה לחג-הסוכות

מאמץ ציבורי רחב נעשה כדי לסייע למשפחות הנוקדות לקראת ראש-השנה, אולם עדיין לפנינו חג-הסוכות, ומחובתנו לדאוג שגם במשפחות הללו יהיה "ושמחת בחגך". בתי-חב"ד ברחבי הארץ מבקשים מהציבור לתרום בעין יפה, כדי להביא לכל בית בישראל את שמחת החג. מומלץ לייעד למטרה זו את 'פדיון הכפרות' של ערב יום-הכיפורים.

סיום הרמב"ם היומי

ביום שלישי, י"ג בתשרי, יסתיים מחזור הלימוד העשרים ושניים של הרמב"ם היומי, ויפתח מחזור הלימוד העשרים ושלושה. את לימוד הרמב"ם היומי תיקן הרבי מליובאוויטש, ומעלתו המיוחדת, שבדרך זו לומדים המוני בית-ישראל יחדיו את כל הלכות התורה. חגיגות הסיום יפתחו א"ה ביום הסיום, ליד ציון הרמב"ם בטבריה, בשעה 7 בערב. לאחר מכן תהיה סעודה חגיגת בלמון 'החוף השקט' בעיר. מטה הרמב"ם היומי, שעל-יד צעירי-חב"ד, הפיק לוח-לימוד למחזור החדש, ואפשר לקבלו בבתי-חב"ד או בטל' 03-9607588.

מחזור חדש

הוצאת קה"ת הוציאה לאור מהדורה חדשה של מחזור התפילות לראש-השנה וליום-הכיפורים בנוסח חב"ד. סדר-עימוד חדש, אותיות מאירות-עיניים, ציון ההלכות והמנהגים ועוד שיפורים. טל' 03-9606018.

"דבר בעתו" תשס"ה

לוח-השנה הפופולרי של הרב מרדכי גנוט, 'דבר בעתו', מופיע זו השנה ה-20. בלוח כל המידע הדרוש לכל יום: שיעורים יומיים, הלכות, מנהגים, זמנים, קורות העיתים, מידע אסטרונומי ועוד. לעת-עתה הופיע כך א. הפצה: מבחר הספר, טל' 03-6188161.

זמני השבוע

ירושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניו-יורק

מיטת השבת 4:57 5:12 5:03 5:15 5:12 6:31
צאת השבת 6:08 6:10 6:10 6:10 6:08 7:30

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

כשמתגלית הנקודה היהודית

ביום-הכיפורים אנחנו משילים מעלינו את כיסויי השקר ומתחברים למה שהננו באמת. היום הזה מאחד את כל בני העם היהודי, כי זה מה שאנחנו – יהודים!

ברור שאין זה כך. לא צריך להיות בוחן כליות ולב כדי לדעת שאנשים צמים ביום-הכיפורים והולכים לבית-הכנסת לא מתוך צביעות ולא כמס-שפתיים. דיי להביט בפניהם ולראות שהיום הזה מעיר נקודה אמיתית מאוד בנפשם. זו נקודת היהדות שקיימת בליבו של כל יהודי.

כל ימות השנה יש מתעלמים מהנקודה היהודית שבנפשם. חיי השגרה סוחפים את האדם, עד שלא תמיד באה הזהות היהודית לידי ביטוי. אולם כשמגיע יום-הכיפורים חש כל יהודי את הנקודה היהודית שבנפשו, והוא מרגיש צורך עמוק להתחבר ליהדותו ולאמת הפנימית שבו.

אותו יהודי, שבמשך כל השנה מסתפק בעצם היותו יהודי, מרגיש עכשיו דחף פנימי עמוק לבטא את יהדותו. לכן הוא צם ובא לבית-הכנסת. בכך הוא כאילו מכריז ואומר: גם אני יהודי הנני!

יהודים של קודש

יהודי שעומד ביום-הכיפורים ושוֹפֵך את נפשו לפני בורא-עולם חושף למעשה את האמת שבו. אם יש שקר והעמדת-פנים, הם נמצאים בחיי השגרה של כל ימות השנה. שם אנחנו משקרים לעצמנו, מתכחשים לאמת הפנימית שבו, מתעלמים מהמאויים האמיתיים של נשמתנו. ביום-הכיפורים אנחנו משילים מעלינו את כיסויי השקר ומתחברים למה שהננו באמת.

יום-הכיפורים מגלה שבעצם אין יהודים 'חילוניים'. כל יהודי קדוש הוא. אי-אפשר לחלק את העם היהודי ליהודים של קודש וליהודים של חולין. הקדושה היא חלק בלתי-נפרד ממהותו של כל יהודי. לא תמיד היא באה לידי ביטוי, אבל תמיד היא קיימת במעמקי הנפש והיא ממתנינה להזדמנות לפרוץ ולהתגלות. ביום-הכיפורים אנחנו מגלים את הקדושה שבתוכנו, ולכן היום הזה מאחד בדרך נפלאה כל-יך את כל בני העם היהודי. כי אחרי שנופלות כל המסכות, זה מה שאנחנו – יהודים!

מספרים על חסיד שנעשה סוחר, והחל לנהל עסקים עם אנשי האצולה בסביבה. מכיוון שלא הרגיש בנוח להתהלך בין עמיתיו הסוחרים בבגדי החסידיים, מצא לעצמו פתרון: בעירו היה נוהג ללבוש בגדי חסידיים, אולם בצאתו למסעות העסקים לבש בגדים מודרניים. כך נהג שנים.

יום אחד החל להרהר בדבר וחש שהוא בעצם חי בשקר. אם רוב הזמן הוא לובש בגדים מודרניים, למה לו להטעות את בני עירו וללבוש שם בגדים חסידיים? כך הופיע בבית-מדרשו של רבו, לבוש כסוחר מודרני. כשהתייצב לפני רבו הרגיש צורך להתנצל על הופעתו החדשה ואמר: "רבי, החלטתי להפסיק לשקר".

חיך הרבי ואמר: "ידעת, בני, שבצאתך לעסקיך אתה לובש בגדים מודרניים, אבל הנחתי שאתה נאלץ 'לשקר' שם, ואילו האמת שלך נמצאת כאן. עכשיו אתה אומר שההפך הוא הנכון?..."

מתחברים לאמת

כשיהודים מכל שכבות הציבור נאספים בבתי-הכנסת ביום-הכיפורים, צמים ומתענים, אומרים 'על חטא' ומתכנסים בתוך נפשם, יש שירצו לראות בכך העמדת-פנים. רבים מהם אינם מרגישים קשר לתורה ולמצוותיה בשאר ימות השנה. עניינים שבדתי-ישראל רחוקים מהוויית חייהם. הם אף מכנים את עצמם 'חילוניים', כביטוי לכך שחייהם סובבים סביב ציר החולין ואין בעולמם עניינים של קודש.

ובכל-זאת הם מרגישים צורך עמוק לצום ביום-הכיפורים, לבוא לבית-הכנסת להתפלל, להתחבר אל ההוויה היהודית רבת-השנים. האם יש כאן העמדת-פנים וצביעות? וכי הם מבקשים 'לשחד' את הקב"ה ביום אחד של צום ותפילה, ותמורת זה לקבל 'היתר' לנהוג כל השנה כאוות-נפשם? האם יום-הכיפורים הוא יום שבו אנשים משקרים, חלילה, לעצמם ולאוקיהם?

התימה וגמר חתימה טובה לכל בית-ישראל

שבת ויום-הכיפורים – חיבור נעלה

המעלה של יום-הכיפורים, שעניינו 'תשובה עילאה', עם מעלתה של השבת, שגם בה ישנו העניין של 'תשובה עילאה', וכך מגיעים לשלמות גבוהה ביותר של התקשרות לקב"ה.

מעין הגאולה

חיבור המעלות של יום-הכיפורים ויום שבת קודש מגיע לשיאו בסיום היום הקדוש. בשבת זו השעה של 'דעווא דרעוויך' (=ענת רצון-הרצונות), וביום-הכיפורים זו שעת 'נעילה', שבה ננעלים כל השערים ובני ישראל נשארים לבדם עם הקב"ה עצמו. נמצא שכאשר יום-הכיפורים חל בשבת, שעה זו היא ההתגלות של "באור פני מלך חיים" בשלמות העליונה ביותר.

חיבור זה קשור גם-כן לגאולה הקרובה. שבת היא "מעין עולם הבא", וביום-הכיפורים מאיר מעין הגילוי האלוקי שיאיר לעתיד לבוא. על-כן קביעות השנה הזאת מחזקת עוד יותר את הציפייה לראות את עבודת הכוהן הגדול בבית-המקדש בקרוב ממש.

(ספר השיחות תנש"א כרך א, עמ' 47; תורת מנחם תשמ"ה כרך א, עמ' 162)

היא התשובה בעשרת ימי תשובה, המוגדרת 'תשובה עילאה' (=תשובה עליונה). האדם מתעלה לדבקות עזה בקב"ה, עד שהוא עומד מעל כל ענייני חטא ועוון.

במידה מסויימת קיימת ההבחנה הזאת גם בין ימות החול לשבת. בימות החול האדם נדרש לתקן את עצמו ולעסוק בעבודת התשובה הפשוטה, 'תשובה תתאה'. לעומת זאת, בשבת הוא מגיע לתשובה עליונה יותר, 'תשובה עילאה' (כי 'שבת' אותיות 'תשב', אלא שזו 'תשובה עילאה', ולא תשובה פשוטה על חטא ועוון).

למעלה מכל חטא

יום-הכיפורים מייצג את השלמות הגבוהה ביותר של 'תשובה עילאה'. ביום זה מתעלה יהודי לדרגה גבוהה של התקשרות לקב"ה. הוא עומד למעלה מכל ענייני היום-יום, שגרמו לו למעור, והוא חושף את הקשר השורשי העמוק עם הקב"ה, שמצד נקודה פנימית זו אין כלל אפשרות של חטא ועוון.

כאשר יום-הכיפורים חל בשבת מתחברת

אשר יום-הכיפורים חל בשבת נראה, לכאורה, שיש כאן סתירה: בשבת מצווה לאכול ולשתות, ואילו ביום-הכיפורים חייבים לצום, ועד כדי עינוי – 'ועיניתם את נפשותיכם'. כמו-כן בשבת מצווה לשמוח (כמאמר חז"ל על הפסוק "וביום שמחתכם" – "אלו השבתות"), ואילו יום-הכיפורים עניינו תשובה, שגורמת לכאורה מרירות ולא שמחה.

אולם לאמיתו של דבר יש קשר פנימי עמוק בין יום השבת ליום-הכיפורים, עד שיום-הכיפורים נקרא "שבת-שבתון". כשיום-הכיפורים חל בשבת משתלבת אפוא השלמות של השבת במעלתו המיוחדת של יום-הכיפורים, ובכך נוצרת מעלה מיוחדת.

דרגות בתשובה

בעבודת התשובה בכלל יש כמה וכמה דרגות. עבודת התשובה בחודש אלול מוגדרת 'תשובה תתאה' (=תשובה תחתונה). זו התשובה במובנה הבסיסי – חרטה על העבר וקבלה טובה על העתיד; תיקון העניינים הלא-טובים שקרו במהלך השנה. למעלה מזה

מן המעייץ

נושא השבוע: יום-הכיפורים

איך מכים 'על חטאי'

החסיד ר' שמואל-בצלאל אמר: כשאומרים 'אשמנו' היו צריכים להכות על החזה במקל. כשמכים ביד, חושב היצר שמלטפים אותו...

אמרת השבוע

מפני חטאינו

לליובאוויטש הגיעו פעם אחת שני אורחים מכובדים, והם התארחו בסעודות החג על שולחנו של הרבי הרש"ב (רבי שלום-דובער). אחד מהם היה חזן וידע פרק בשירה, ובאחת הסעודות השמיע קטע חזנות על התפילה 'מפני חטאינו'.

לאחר שסיים החזן לזמר את הקטע העיר חברו לפני הרבי: 'ה'מפני חטאינו' – שלו הוא" (כוונתו הייתה שהחזן חיבר את הלחן לקטע).

נענה הרבי: "הלוא זו כל הצרה, שה'מפני חטאינו' שלנו משייך לזולת..."

קול המטבעות

קול שלשול מטבעות הצדקה המושלכים לקערות בערב יום-הכיפורים בכוחו לבלבל את המקטרגים לבל יקטרגו על ישראל.

(הבעל-שם-טוב)

כל שעה – ימים

יום-הכיפורים כולל את כל השנה כולה. כל שעה מהיום הקדוש הזה כוללת כמה ימים מימות השנה.

(אור המאור)

עכשיו מתחילים

הרבי הר"צ מליובאוויטש סיפר: פעם אחת, למחרת יום-הכיפורים, נכנסתי אל אבי (הרבי הרש"ב) ושאלתי: ומה עכשיו? וענני: עכשיו צריך להתחיל לעשות תשובה.

תשובה ב'שוככות'

הקב"ה אומר לישראל: "שוככות" – שוככות התשובה צריכה להיות שלא ביישוב-הדעת, אלא בבחינת 'שוככים' – בלהט ובכמיהה.

(החזה מלובלין)

עיניו שהוא מזון

"ועיניתם את נפשותיכם חוקת-עולם" (ויקרא טז, לא). "חוקת" מתפרש אף בלשון 'מזון', כפי שנאמר (בראשית מז, כב) "ואכלו את חוקם". מצוות העינוי ביום-הכיפורים תהיה לבני-ישראל מזון חיוני לעולם.

(חתם סופר)

גדול האושר

אם יום-הכיפורים היה ניתן לנו רק אחת לשבעים שנה, והיינו יודעים שמגיע יום שבו יימחלו כל העוונות – היה זה אושר גדול. עכשיו שיום-הכיפורים הוא בכל שנה, בוא וראה כמה גדול האושר.

(רבי ישראל מסלנט)

זיעה של יגיעה

שנה אחת, ביום-הכיפורים, הוציא המשמש של הרבי האמצעי מליובאוויטש את חלוקו של הרבי, כשהוא ספוג זיעה, כאילו הוציאוהו עכשיו מתוך דלי מים. אמר אחד מהחסידים: ראו, חסידים, כיצד הרבי מתייגע בשבילכם.

לא כולל דמעות

מנהג היה לתלמידי 'החזוה' מלובלין להיכנס בכל שנה ושנה במוצאי יום-הכיפורים לחדרו של הצדיק ולשאול את פיו כיצד הייתה ה'חתימה' שנקבעה להם במרום. לא לכולם היה הצדיק משיב, אך היו מהם שגעונו.

שנה אחת נכנס אל 'החזוה' תלמידו ר' בונים, שלימים נתפרסם כרבי מפשיסחה, ושאל על 'חתימתו'. שקע הרבי בהרהור קל. "רואה אני כי גזרה קשה מרחפת על ראשך", אמר וקעבור רגע הוסיף: "השנה תפסיד את כל כספך ותהיה עני ואביון".

ואכן, בדיוק כפי שחזה הצדיק – כן היה. באותה שנה חלו כל בני-משפחתו של ר' בונים במחלות קשות, ואת כל כספו נאלץ לפזר על רופאים ותרופות. באין מזומנים בידו איבד ר' בונים את מקור פרנסתו. הוא נשאר נקי מכל כספו ורכושו, תוהה מהיכן יביא מזון ובגד לאשתו ולילדיו.

"משנה מקום – משנה מזל", אמרו חכמינו. נטל אפוא ר' בונים את מקל הנודדים בידו ויצא לתור אחר מקור פרנסה חדש. עבר ממקום למקום, ניסה לחפש מקור פרנסה פה ושם – ולשווא.

במסעותיו הגיע לוורשה. כדרכו בימים הטובים נכנס לבית-מלון משובח, שבעליו הכירו בעבר, והתאכסן בו. בעל-הבית ידע שהסוחר ההגון משלם את כל החשבון, ואירחו ברוחב-לב.

במשך כמה שבועות שהה במלון, אכל ושתה ככל צורכו, ובכיסו אין אפילו פרטה שחוקה אחת. כל מאמציו לשלוח את ידו במיני עסקאות מזדמנות – נכשלו. גם ניסיונותיו לחדש קשרי מסחר ישנים, עם מכרים ותיקים – לא עלו יפה.

לאחר שכשלו כל ניסיונותיו הרגיש ר' בונים את מלוא חומרתה של הגזרה שנגזרה עליו באותה שנה. הוא הגיע למסקנה כי עליו לקבל את הדין באהבה ולהשלים עם העובדה שנגזר עליו להיות עני ואביון.

אולם ככל שהתבונן במשמעות הדבר, התמלא ליבו צער וכאב. הוא הצטער על מצבו העלוב ועל מצבם העגום של בני-משפחתו. אך יותר מכפי שכאבו לו העוני והדוחק עצמם, חשש בעיקר מהרגע שבו

ערב יום-הכיפורים

ערב יום-הכיפורים, בעולם החסידי, מורכב כביכול משני זמנים שונים: בחציו הראשון של היום שורה אווירה שמחה ותגנית, ואילו מחצות היום והלילה האווירה נעשית רצינית ובעלת אופי של יראה ומירות.

"כ"ק אדמו"ר הרשב"ה נהג לשוחח בסעודת הבוקר של ערב יום-הכיפורים בעניין בחסידות ובעבודה. על-פירוב הייתה שיחתו מוקדשת לנושא: איך תהיה העבודה של ערב יום-הכיפורים בבית המשיה. פעם אחת אמר: "כשהמשיח יבוא, יאיר בעולם הזה הגשמי גילוי אור אלוקי, כפי שמאיר כעת בעולם האצילות. אז יראו את דבר-ה' המהווה ומחיה את המקום, וכך גם את דבר-ה' המהווה ומחיה את הזמן. בכל יום יאיר הגילוי האמיתי של היום. בערב יום-הכיפורים יאיר ה'ובתשעה לחודש', כפי שנאמר מפי הקב"ה" (ליקוטי-דיבורים כרך א, עמ' 264).

מחילה גוררת מחילה

פעם אחת, בערב יום-הכיפורים לאחר תפילת שחרית, נכנס חסיד אל הרבי הרשב"ה ופנה אליו בשמחה ובהרחבת-הדעת: "חג שמח!". הרבי, שישב בכובד-ראש והתעמק בספר שלפניו, השיב לו: "כן, עכשיו יום-טוב, ויום-טוב הוא מועדים לשמחה. אבל הרי ערב יום-הכיפורים היום, וצריכים להתעורר בתשובה מעומק הלב..."

השיב החסיד, שהיה יהודי פשוט למדי: "רבי, אנחנו חיילים. השם יתברך אמר שערב יום-הכיפורים הוא יום-טוב וציווה להיות שמחים; ואחר הצות צריכים להתפלל מנחה, לומר 'על חטא' ולעשות תשובה. רבי, תנו לי לעקאך (=עוגת-דבש, שנוהגים לחלק בערב יום-הכיפורים). הרבי היה שבע-רצון ביותר מתשובתו הפשוטה של אותו חסיד. נתן לו לעקאך ואמר: "אני נותן לך לעקאך, והשם יתברך ייתן לך שנה מתוקה" (ספר השיחות ת"ש, עמ' 10).

בערב יום-הכיפורים ביקש הרשב"ה מחילה מאימו, הרבנית רבקה, על שלא נהג לפי דעתה בעניין משפחתי מסויים. השיבה לו הרבנית: אספר לך סיפור. פעם אחת התכונן יישוב'ניק לנסוע לעיר ליום-הכיפורים. הוא כבר היה מוכן, אך בני-ביתו התממהו. אמר להם: אני יוצא לדרך, אלך לאט, וכשאגיע לעץ מסויים אחכה לכם. יצא האב לדרך, וכשהגיע אל העץ, ישב לנוח בצילו. מרוב עייפות נרדם מתחת לעץ. ילדיו יצאו גם הם לדרך, ושכחו את אביהם לגמרי. עברו ליד העץ והמשיכו בדרך, בלי לצרפו אליהם. לפנות ערב התעורר האב. הוא הבין שבניו שכחוהו ושלא יספיק להגיע העירה לפני שקיעת החמה. לחזור – כבר מאוחר. הרים האב את עינו למרום ואמר: "ריבונו-של-עולם! ילדי שכחוני, אך אני מוחל להם. מחול אף אתה לבניך אשר שכחוני!". וסיימה הרבנית: "הלוואי ימחל הקב"ה לכולנו, כפי שאני מוחלת לך".

סליחה ודאית

אחד מתלמידי הבעש"ט נסע לרבו בערב יום-הכיפורים. מכיוון שלא נזדמן לו לקנות שחת לסוסים והם לא אכלו ביום האתמול, נאלץ לעצור ביער ולהניח להם לאכול. בתוך כך שכב לנוח קצת ונרדם. כשהתעורר, ראה שכבר יצאו הכוכבים. באין ברירה נשאר ביום-הכיפורים ביער, ליבו שבור, והתפלל בהכנעה רבה. במוצאי יום-הכיפורים נסע לעיר. הבעש"ט קיבלו בסבר פנים יפות מאוד ובשמחה רבה, ואמר לו: "דע, שתפילתך העלתה את כל תפילותיהם של 'העם שבשדות'" (כתר-שם-טוב סימן שיז).

בסוף תפילת יום-הכיפורים הכריז רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב: "ידוע שספק ברכות להקל, ומכיוון שהקב"ה פסק במפורש בתורתו הקדושה לברך בשם ומלכות 'מלך מוחל וסולח לעוונותינו' – לא יכול להיות בזה שום ספק וספק ספקא..." (איגרות-קודש הרבי מליובאוויטש כרך יד, עמ' לד).

נקישות על דלת חדרו. זה היה אחד המשרתים במלון, שבא לשאול אותו במה יסעד היום את ליבו – בבשר אוזו או שמה בבשר אחר. שילח ר' בונים את המשרת מעליו, וכשה יצא, גבר והתעצם בכיו.

יתברר לבעל המלון כי אין בידו לשלם את דמי האירוח, והדבר יגרום חילול שם שמים גדול.

בתוך כך פרץ ר' בונים בבכי. מלב מורתח נשא תחניה לקב"ה שיוציאו מן המיצר אל המרחב. לפתע נשמעו

לא חלפו דקות אחדות והנה שוב נשמעו נקישות על הדלת. הפעם ניצב על הסף שליחה של גבירה יהודייה מפורסמת בוורשה. הגבירה ידעה, ככל הנראה, על מצבו הנוכחי של ר' בונים. היא חשבה להיטיב עמו ובאותה שעה לרכוש לעצמה איש נאמן. בפי השליח הייתה הצעת עבודה בעבורו – להיות קופאי בבית-העסק שלה ולזכות במשכורת גבוהה למדי – שישה רובלים לשבוע.

ברגע הראשון חלפה במוחו של ר' בונים המחשבה להיענות להצעה, שהייתה מבטיחה לו ולמשפחתו קיום בכבוד, אך לאחר מחשבה נוספת חזר בו. "אם הקב"ה החליט לסייע לי ולפתוח לפניי שוב את שערי ההצלחה, אינני חפץ להיות פקיד", אמר לעצמו.

השליח היה בטוח כי איש-שיחו יקבל את ההצעה בשמחה. לתדהמתו שמע את ר' בונים אומר: "מסור לגבירתך כי מוכן אני להיות שותף בעסקיה; לא פקיד". הביט בו השליח בהשתאות רבה והלך לדרכו.

כשנמסרו דברי ר' בונים לגבירה חרה אפה על העזתו של הצעיר. היא הורתה לשליח להישאר בבית ואף לא לחזור למלון כדי למסור את תשובתה השלילית להצעה שנראתה לה חצופה.

בניתיים נרגעה רוחו של ר' בונים. מאמין ובוטח בישועת ה' הקרובה הוציא מתרמילו ספר והחל להגות בו בשקט ובשלווה. ר' בונים הוסיף לשבת במלון, מנסה את כוחו במסחר כזה או אחר – ונכשל פעם אחר פעם.

חלפו עוד כמה ימים והנה שוב נקש על דלת חדרו של ר' בונים שליחה של הגבירה. כשהפכה בדבר עוד ועוד, הגיעה הגבירה למסקנה כי לא יהיה רע על עיקר אם תכניס לעסקיה כשותף (או לפחות למקצתם) את ר' בונים, שנודע ככול ביושרו ובתבונתו. הפעם קיבל ר' בונים את הצעתה.

ואמנם מתוך השותפות העסקית בין הגבירה לבין ר' בונים צמחה הצלחה גדולה, ובאותה שנה הרוויחו שניהם סכומים גדולים מאוד.

כשנסע ר' בונים ללובלין שם את פעמיו אל ביתו של 'החזוה'. אך דרכו רגליו על מפתח החדר, נשא אליו הצדיק את עינו ואמר: "כפי שאמרת לך במוצאי יום-הכיפורים, נגזר עליך לאבד את כל כספך, וכפי שנגזר כן היה. ואולם באותו יום לא דיברנו כלל על בכיות שתבכה ועל דמעות שתשפוך. אלה קרעו את רוע הגזרה".

יום-הכיפורים בבסיס אמריקני בגרנלנד

כדי להאירו. התחלתי להתהלך ברחבי הבסיס, והזמנתי לתפילות כל מי שאישר לי שהוא יהודי. גם בטלוויזיה המקומית, שהעבירה הודעות פנימיות בבסיס הענק, בישרו על בואי. שאלתי אם אפשר להשיג תרגול ל'כפרות', והוסבר לי שאם אני מאוד רוצה, אפשר להשיג לי דוב לבן. גם על טבילה במקווה אפשר היה רק לחלום.

האולם התמלא

"יום-הכיפורים הגיע. אט-אט החלו חיילים להגיע לאולם התפילה. הטפטוף גבר והלך מרגע לרגע. בשלב מסויים גדשו את המקום עשרות חיילים. הייתי המום. נשאתי לפנייהם דברים על מהות היום ועל הקשר של כל יהודי עם הקב"ה. המתפללים היו נרגשים. אחד מהם, מהנדס ממוצא דני, שחבריו היו בכלל בטוחים שהוא גוי, עמד ובכה כילד."

תפילות היום התנהלו באווירה מרוממת של התעוררות עצומה. למחרת יצא הרב לו חזרה לניו יורק; יודע שזכה למלא את השליחות – להעיר ולהאיר נשמות יהודיות נידחות ביום הקדוש.

הרב לו: "להאיר נשמות". ארבעים שנה לשליחות

תפילה ואפשר להפוך אותו גם לבית-כנסת, ענה הצ'פליין. 'אז תהפוך אותי', אמרתי. עדי-מהרה סולקו כל הצלבים, ו'מגידוד' גדול נתלה על הקיר.

דוב לבן לכפרות?

"ניגשתי לארון שבו היה אמור להימצא ספר-תורה. פתחתי אותו והרגשתי כאילו סכך נגעץ בליבי. זה היה 'ספר-תורה' מהסוג שילדים רוקדים עמו בשמחת-תורה... בתוך כך נודע לי שבראש-השנה הגיעו לתפילות לא יותר מתשעה יהודים.

"לרגע הייתי על סף ייאוש, אך מיד התבוננתי במצב ואמרתי לעצמי כי נשלחתי למקום נידח זה בדיוק

ה קרה לפני ארבעים שנה. למחרת ראש-השנה תשכ"ה נכנס יהודי לחנותו של חסיד חב"ד במנהטן. הוא סיפר כי הוא מהנדס, המשרת בבסיס חיל-האוויר האמריקני 'טולי' בגרנלנד. "עמי משרתים יהודים רבים ואין להם רב שינהל את התפילות ביום-הכיפורים", אמר.

החסיד העביר את המידע למזכירות הרבי מליובאוויטש. הרבי הורה מיד לשגר לשם שליח ליום-הכיפורים. זו נראתה משימה בלתי-אפשרית. 'טולי' הוא בסיס סודי ושמור ביותר. כניסה אליו כרוכה בבדיקת הפרופיל האישי והמשפחתי של האיש. באותה שנה חל יום-הכיפורים ביום רביעי, והמטוס האחרון ל'טולי' עמד לצאת ביום ראשון, יומיים לפני היום הקדוש.

זה בית-כנסת?

מי שנבחר למשימה היה הרב שמואל לו, כיום מחשבוני עסקני חב"ד באנגליה, אז אברך 'כולל' צעיר. הרבי הדייק אותו בפרוטרוט לקראת השליחות. בין השאר הורה לו להצטייד במחזורי ובעל-נייר לחיילים שיבואו לתפילות. בשבת שובה באותה שנה (ו' בתשרי) נפטרה אימו של הרבי, ובכל-זאת, ביום ראשון, שעות אחדות לפני ההלוויה, שיגר הרבי ללו את ברכת-הדרך בצירוף הנחיות נוספות.

לאחר שהופעלו כל הקשרים האפשריים ואפילו משרדו של הנשיא הטרי ג'ונסון התערב בעניין, יצא השליח לדרך. מספר הרב לו: "ביום שני בבוקר נחתתי בגרנלנד. את פניי קידם הצ'פליין (קצין-הדת) של הבסיס – כומר נוצרי. הוא לקח אותי לביקור ב'בית-הכנסת'. עיניי חשכו: המקום היה מלא צלבים ונראה כנסטייה. 'זה בית-כנסת?!', נדהמתי. 'זה בית-

קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי

גמר חתימה טובה

מאמינים בביטוח כהלכה

1800-39-33-39

חדש!
המתנה המושלמת לילדים!

בגן של דודו - בכיכובו של דודו פישר

עולם מלא אמונה, ערכים ותוכן, בהפקה מוסיקלית צבעונית ומרהיבה!

חדש!

לרגל יציאת בגן של דודו 6

הקלטת השישית בסדרה האהובה והאיכותית, **מבצע מיוחד על כל קלטות הסיידה!**

לפרטים טל: **1-700-704-120**

ניתן להשיג בקלטות וידאו, D.V.D, תקליטורי וקלטות שמע C.D.R. לצפייה במחשב

פִּינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

נעילת הסנדל

שאלה: אילו נעליים אסור לנעול ביום-הכיפורים?

תשובה: האיטורים ביום-הכיפורים נאמרו בלשון של עינוי (ויקרא כג, כז): "ועיניתם את נפשותיכם". מכאן למדו את שיעורי האכילה והשתייה המפירים את הצום, ודברים נוספים האסורים ביום-הכיפורים.

סתם עינוי הוא מניעת אכילה ושתייה, שנאמר (דברים ח, ג) "ויענך, וירעיבך", ושתייה בכלל אכילה. שאר העינויים: רחיצה, סיכה, נעילת-הסנדל ודברים שבינו לבניה, גם הם מן התורה, אך מסרם הכתוב לחכמים להקל ולהחמיר לפי הבנתם. ויש סוברים שהם מדרבנן.

דין 'נעילת הסנדל' ככל שאר העינויים, חל על נשים כגברים, הן בלילה הן ביום, ואף צריך להוסיף בו מעט "מתול על הקודש".

אסור לנעול נעל או סנדל של עור, בין בבית בין ברחוב, ואפילו הוא רק מחופה עור. ויש שאסרו אפילו יש בתוך

הנעל פיסת עור לחיזוק (כרגיל בנעלי ספורט). לא נהוג להחמיר ולהימנע מנעלי בד, עץ, גומי, פלסטיק וכל חומר שאינו עור טבעי (ואפילו דמוי-עור מתירים).

חולה, יולדת והסובל מפצע ברגלו מותרים לנעול נעלי עור, אבל מכיוון שיש בימינו תחליפים טובים, יש להעדיפם, כמובן. הוא הדין גם כשהדרך לבית-הכנסת מלאה בוץ או כשיש חשש מעקיצת זוחלים.

יש לחנך בזה גם את הילדים, מהגיל שהם מבינים את העניין, ובגיל רך יותר מותר להנעילם נעלי-עור אם יש בכך צורך (ואין תחליף). בגיל חינוך, גם אם נועלים נעלי עור, יש למונעם מכך.

נעלי עור שאינן מיועדות לחולה או יולדת וכדומה, דינם ביום-הכיפורים כ'כלי שמלאכתו לאיסור', שמוותר לטלטלו רק לצורך שימוש (כלשהו) בו או במקומו.

מקורות: יומא עד, ב. ע.א, שו"ע סי' תריא, תריד ורס תרט"ז, שו"ע אדמו"ר הזקן, משני"ב ופסקי תשובות שם, ונטני גבריאל ה"ל יוה"כ פ"א, ו"ש"נ. אוצר מנהגי חב"ד, אלול-תשרי, עמ' קצו.

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): "וודאקה", 1-700-704120

